

ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ YASASI
(28/1988 Sayılı Yasa)

Madde 10 (5) Altında Tüzük

R.G.19
A.E.81
23.2.1989

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Eğitim ve Öğretim işleri ile görevli Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 28/1988 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası'nın 10. (5) maddesinin verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

Kısa İsim

1. Bu Tüzük, "**Çıraklık Sözleşmesi Yapılacak İşyerlerinin Seçimi, Özellikleri ve Sözleşme Esasları Tüzüğü**" olarak isimlendirilir.

Tefsir

2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe; "**Bakan**", "**Bakanlık**", "**Çırak**", "**İşyeri**", "**İşveren**", "**Kalfa**", "**Usta**", "**Öğretici Usta**" bu Tüzüğün kaynaklandığı Yasada verilen anlamı anlatır.

Kapsam

3. Bu Tüzük, Çırak ve Kalfa olarak çalışan ve bunların eğitimlerini üstlenen işyerlerini, eğitim merkezlerini ve okulları kapsar.

Amaç

4. Bu Tüzüğün amacı çıraklık ve kalfalık eğitiminin yapılacağı iş alanlarının saptanmasını, işyerlerinde aranacak özellikler ile sözleşme hükümlerinin esaslarını düzenlemektir.

İş alanlarını saptama ve kapsama alma

5. Çıraklık ve kalfalık eğitiminin yapılacağı meslek dalları Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kurulunun önerisi ve Bakan'ın onayı ile belirlenir ve kapsama alınır. Kapsama almada; mesleğe ilgili mevcut işyerlerinin durumu ve özellikleri öncelik nedenidir. Kapsama alınan meslek dalları Bakanlıkça yayımlanan bir Emirname ile ilgililere duyurulur.

İşyeri özellikleri

6. Bakanlıkça çıraklık eğitimi kapsamına alınan meslek dallarında belirtilen makine, takım, araç ve gereçler ile en çok 4 çırağa bakacak bir teknik öğretim görevlisinin bulundurulması koşuldur. Ancak her çırak yanında bir kalfa bulundurmak koşulu ile bu sayı aşılabılır.

İşverenin görev ve sorumlulukları

7. İşveren veya vekilinin çırak ve kalfaya karşı olan görev ve sorumlulukları şunlardır.
(1) Milli, ahlaki, insani ve manevi değerlerin korunmasına ve gelişmesine yardımcı olmak.
(2) Pratik eğitimlerini eksiksiz yapmalarını sağlayarak çırakları kalfalığa, kalfaları ustalığa hazırlamak.
(3) İzin, hastalık ve diğer sebeplerle olan devamsızlığını ilgili eğitim merkezine bildirmek.
(4) Pratik eğitiminden sorumlu olacak öğretici ustayı belirlemek ve görevlendirmek.
(5) Sözleşmede belirtilen şartlara uymak ücret v.b. ödenekleri zamanında vermek.
(6) Çırağa teorik eğitim günlerindeki izinleri ile yıllık ödenekli izinlerini vermek.
(7) Çırağın açılacak ilk kalfalık sınavına girmesini sağlamak.

**Çıracılık
sözleşme
formları**

8. (1) İşveren veya Vekili, yanında çalıştıracağı çırak veya velisi ile bir sözleşme yapar. Yapılan sözleşme Ek I'deki örneğe uygun olur.
(2) Sözleşme formları 4'er nüsha olarak düzenlenir ve Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. Birer nüshası işveren ve çırağın velisinde, bir nüsha Bakanlıkta bir nüsha da Çalışma Dairesine verilir.

Yürütme

9. Bu Tüzüğü Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı yürütür.

**Yürürlüğe
Giriş.**

10. Bu Tüzük Resmi Gazete'de yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

K.K.T.C.
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
ÇIRAKLIK SÖZLEŞMESİ FORMU
(Madde 8 (1))

ÇIRAK ÖĞRENCİNİN

A. Kimliği	
Adı	Çır. ve Mes. Eğ. Merkezi No.
Soyadı	Sosyal Sigorta No.
Doğum Yeri	Öğrenim Durumu
Doğum Tarihi	Eğitim Göreceği Mes. Dalı
Yıl-Ay-Gün	
Baba Adı	
Kimlik Kartı No.	İkametgah Adresi
Tabiiyeti	

Velisi veya Vasisinin

Adı
Soyadı
Akrabalık
Derecesi
İkametgah Adresi

Daha Önce Gördüğü Mesleki Eğitim Durumu

Çalıştığı İşyerinin Adı ve Adresi	
Eğitim Gördüğü Merkez	Okul No
Hangi Ünvanla Çalıştığı	Sosyal Sigorta No
Bundan Önceki	Gördüğü Pratik Eğitim
Sözleşme Tarihi	Süresi (Yıl-Ay)
Bundan Önceki Sözleşmenin	Gördüğü Teorik Eğitim
Fesih Tarihi	Süresi
Fesih Sebebi	

SÖZLEŞMEYLE BAĞLANDIĞI İŞVEREN VEYA İŞVEREN VEKİLİNİN

Adı ve Soyadı	İşyerinin Adı ve Adresi
Doğum Yeri ve Tarihi	
Kayıtlı Bulunduğu Meslek Kuruluşu	İşyerinde Yapılan İşler
Dernek veya Oda	

GENEL HÜKÜMLER

1. Bu sözleşme 28/88 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası ile bu Yasaya göre hazırlanan Tüzüklere ve konu ile ilgili olarak Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığınca alınan kararlara uygun olarak çırak adayının kendisi, velisi veya vasisi ile işyeri sahibi veya temsilcisi arasında imzalanır.

2. Sözleşmeye yazılan bilgilerin doğruluğundan sözleşmede imzası bulunan kişiler sorumludur.

3. Dört suret olarak düzenlenecek olan çıraklık sözleşmesinin, birer sureti ilgili taraflar, bir sureti Çalışma Dairesi'nde bir sureti de çırağın teorik eğitim göreceği Çıraklık Eğitim Merkezi Müdürlüğüne verilmek üzere Bakanlıkta bulunur.

4. Çıraklık sözleşmesinin işverende kalan suretinin her öğretim yılı sonunda ilgili çıraklık eğitimi merkezi müdürlüğüne götürülerek imzalatılması zorunludur. Sözleşmenin bozulması halinde işverende bulunan suret en geç 6 iş günü içinde ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne teslim edilir.

5. Çırak (.....) gün bir denemeye tabi tutulacaktır. Bu süre sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihte başlar. Deneme döneminin sona erdiği günden itibaren en geç 10 gün içinde, taraflardan birinin sözleşmeyi deneme dönemi içinde feshettiğini ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne bildirmemesi halinde, sözleşme kesinleşir.

6. İşyeri sahibinin değişmesi halinde; yeni işyeri sahibi aynı mesleği sürdürüyorsa 30 gün içinde sözleşmenin feshine veya devamına karar verir. İşyeri ünvanının değişmesi halinde bu değişiklik 30 gün içinde ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne bildirilir.

7. Deneme döneminde taraflar bu sözleşmeyi bildirimsiz olarak feshedebilirler. Ancak, fesih kararının deneme döneminin bittiği tarihten itibaren en geç 10 gün içinde ilgili Çıraklık Merkezi Müdürlüğüne yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

8. Taraflar karşılıklı anlaşmak suretiyle bu sözleşmeyi feshedebilirler. Ancak, sözleşmenin feshi ile ilgili müşterek kararın fesih tarihinden itibaren en geç 3 iş günü içinde ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

9. Bu sözleşme, çırağın teorik ve pratik eğitimini tamamlamasından sonra girebileceği ilk kalfalık imtihan dönemi sonunda feshedilmiş sayılır. Ancak ilk imtihanda kalfalık belgesi almaya hak kazanamayanların sözleşmeleri ikinci kalfalık imtihan dönemi sonuna kadar uzatılmış sayılır.

10. Çırağın velisi veya vasisi veya reşit ise kendisi aşağıda yazılı hallerde bu sözleşmeyi bozabilir.

a. Çırağın, zorunlu sebeplerle, ailesi ile birlikte veya yalnız olarak ikametgahını uzak bir yere taşıması sonucunda işine devamının fiilen mümkün olmaması veya devamının kendisine ağır külfet yüklemesi,

b. İşyerinin uzak bir yere nakli dolayısıyla çırağın işine devam etmesine fiilen imkan kalmaması veya devamının ona ağır külfet yüklemesi,

c. Çırağın uzun süre mesleğini öğrenmesi ile ilgili olmayan işlerde çalıştırılması.

Bu madde hükümlerine göre kullanılacak fesih hakları, olayın meydana gelmesinden en geç bir ay içinde ilgili Çıraklık ve Meslek Eğitimi Müdürlüğünün onayı ile gerçekleşir. Bu süre içinde kullanılmayan hak zayi edilmiş sayılır.

11. İşveren veya İşveren Vekili aşağıda yazılı hallerde bu sözleşmeyi bozabilir.
- Çırağın, bir öğretim yılında toplam 20 saatten fazla teorik eğitime mazaretsiz olarak devam etmemesi,
 - Çırağın bir yılda aralıklı 5 veya aralıksız 3 iş günü mazaretsiz olarak işine gitmemesi,
 - Çırağın, kendi hatası sebebiyle iş yerine verdiği zararın üç aylık ücreti tutarından fazla olması.

Bu madde hükümlerine göre kullanılacak fesih hakları, olayın meydana gelmesinden en geç bir ay içinde ilgili Çıraklık ve Meslek Eğitimi Merkezi Müdürlüğünün onayı ile gerçekleşir.

12. Sözleşmenin 10. ve 11. maddelerine göre yapılacak feshin gerekçeli olarak karşı tarafa ve ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne onay için 5 iş günü içinde bildirilmesi zorunludur.

Ancak taraflardan birisinin itirazı halinde sözleşmenin feshi;

- İşi altı aydan az sürmüştür olan çırak için, bildirim yapıldığından başlayarak iki hafta sonra,
- İşi altı aydan bir buçuk yıla kadar sürmüştür olan çırak, bildirim yapıldığından başlayarak dört hafta sonra,
- İşi bir buçuk yıldan üç yıla kadar sürmüştür olan çıraklar için bildirim yapıldığından altı hafta sonra,
- İşi üç yıldan fazla sürmüştür olanlar için, bildirim yapıldığından başlayarak sekiz hafta sonra yürürlüğe girer.

Bildirim şartına uymayan taraf yukarıda yazılı sürelerle ilişkin ücret tutarında tazminat ödemeyi taahhüt eder.

13. İşveren vekili, aşağıda yazılı hallerde bu sözleşmeyi bildirimle feshedebilir.
- Çırağın, işyeri sahibi, temsilcisi, öğretici usta veya bunların aile üyelerinden birinin şeref ve haysiyetine dokunacak sözler sarfetmesi veya davranışlarda bulunması yahut bunlar hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnatlarda bulunması,
 - Çırağın, işyerine karşı olan görevini yerine getirmemesi,
 - Çırağın, işyeri iç yönetmeliğinin çıraklarla ilgili hükümlerine aykırı davranışlarda bulunması, iç yönetmeliği bulunmayan işyeri için, işyeri sahipleri veya ustanın koyduğu iş düzenini bozucu hareketlerde ısrar etmesi.

Bu madde hükmüne göre alınacak fesih kararı sebebiyle birlikte çırağın velisi veya vasisi veya reşit ise kendisi ile ilgili Çıraklık Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne onay için 5 iş günü içinde bildirilir.

14. Bu sözleşme 28/88 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası ile ilgili Tüzüklerin hükümlerini de kapsar.

15. Çalışma şartları ile çırağa sağlanacak sosyal ödemeler ve özel hükümler aşağıya çıkarılmıştır.

ÇALIŞMA SAATLERİ:

Başlama Saati	:
Yemek-Dinlenme Saati	:
Bitiş Saati	:
Ara Dinlenme Saatleri	:
Diğer İmkanlar	:
Yemek	:
Giyecek	:

16. Taraflarca imzalanan bu sözleşme/...../..... tarihinde yürürlüğe girecektir. Taraflar, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu sözleşmenin hükümlerine uymayı kabul ederler.

Bu sözleşme/...../..... günü, çırak adayı velisi/vasisi ve işyeri sahibi/vekili arasında yapılmıştır.

**Çıracık Adayı
Adı-Soyadı ve
İmzası**

**Çıracık Adayının Velisi/Vasisi
Adı-Soyadı ve
İmzası**

**İşyeri Sahibi
Vekili Adı-Soyadı
ve İmzası**

Bu sözleşmede adı geçen çıracık öğrenci Çıracık Eğitim Merkezi
numarayla kaydedilmiştir. Yürürlük tarihinden itibaren çıracık öğrenci 28/88 sayılı Yasanın sağladığı
haklardan faydalanır.

...../...../19.....

.....
**Çıracık Eğitim Merkezi Müdürü
İmza ve Mühür**

ONAYLANMIŞTIR/ONAYLANMAMIŞTIR